

FOND ZA INOVACIJE CRNE GORE

objavljuje

JAVNI POZIV ZA PODRŠKU RANOJ FAZI RAZVOJA STARTAPOVA

I PREDMET JAVNOG POZIVA

Program podrške ranoj fazi razvoja startapova (u daljem tekstu: Program) je osmišljen da podrži visoko perspektivne timove koji imaju za cilj da validiraju svoje poslovne ideje i pokažu buduću korisnost svog novog proizvoda, usluge, procesa ili tehnologije (u daljem tekstu: proizvod) kroz razvoj prvog prototipa ili minimalno održivog proizvoda (MVP - minimum viable product)..

Korisnici programa će dobiti bespovratna sredstva i mentorsku podršku koje će im pomoći da izvrše prvu fazu dubinskog istraživanja tržišta, započnu razvoj proizvoda, uspostave koncept svog poslovnog modela i započnu pripremu za sljedeću fazu prikupljanja sredstava i razvoja.

Cilj Programa je unapređenje startap zajednice u Crnoj Gori kroz podsticanje rasta i razvoja postojećih i stvaranje novih startap preduzeća.

Program podržava startap projekte koji razvijaju inovativne proizvode s visokim potencijalom rasta na tržištu u različitim područjima, uključujući i prioritetna područja pametne specijalizacije.

Takođe, cilj je unapređenje poslovanja u vidu jačanja njihovih kapaciteta i konkurentnosti, imajući u vidu da ova programska linija uključuje i mentorsku podršku.

Pored mentorske podrške, Fond za inovacije Crne Gore, (u daljem tekstu: Fond) će organizovati niz posebno ciljanih radionica koje će pomoći korisnicima da bolje razumiju svoje poslovno okruženje i steknu znanja o različitim aspektima izgradnje uspješnog startapa u ranoj fazi.

Tokom trajanja Programa, očekuje se da će korisnici biti u mogućnosti da dostignu sljedeće rezultate:

- Validiranje ideje i tržišne potrebe u realnom tržišnom okruženju;
- Demonstriranje osnovnih tehničkih performansi proizvoda/usluga (kroz kreiranje prototipa, MVP-a ili pilot projekta);
- Kreiranje efikasnog poslovnog modela.

Završetak ovih zadataka treba da obezbijedi Korisniku Programa neophodna znanja koja će mu pomoći da usavrši i provjeri usklađenost svojih proizvoda sa tržištem.

II PRIHVATLJIVI PODNOSIOCI

Prihvatljivi podnosioci prijava za ovaj program su:

- Timovi od 2 do 5 članova
- ili

- Mikro preduzeća u privatnom vlasništvu (u formi društva sa ograničenom odgovornošću)¹, osnovana u Crnoj Gori² ne duže od dvije (2) godine u trenutku podnošenja prijave.

U slučajevima kada prijavu podnosi tim, ukoliko se odobri finansiranje, od Podnosioca će se zahtijevati da osnuje preduzeće u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u Crnoj Gori. Novoosnovano preduzeće mora biti 100% u vlasništvu najmanje dva predložena člana tima. Procenat vlasništva među članovima tima zavisi od njihovog internog dogovora.

Ovaj program je fokusiran na podršku mladim, visoko motivisanim timovima koji žele započeti svoju preduzetničku karijeru u startup svijetu. Program je idealno namijenjen timovima i startupovima koji nude skalabilna tehnička rješenja za relevantne tržišne probleme i koji nastoje da na osnovu ovih ideja izgrade uspješan biznis.

Program je otvoren za prijave koje dolaze iz svih sektora privrede i svih oblasti nauke i tehnologije. Međutim, važno je istaći da je ovaj program usklađen sa Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024.³, koja se fokusira na četiri glavna prioritetna domena:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane
- Energija i održiva životna sredina
- Održivi i zdravstveni turizam
- Informaciono-komunikacione tehnologije

Do usvajanja nove Strategije pametne specijalizacije (2026-2031), Crna Gora je omogućila održivost prioriteta i mjera iz prethodnog strateškog ciklusa.

Fond će, u zavisnosti od kvaliteta projekata, opredijeliti najmanje 70% raspoloživog budžeta namijenjenom za ovaj javni poziv za projekte iz gore navedenih prioritetnih oblasti.

Kriterijumi prihvatljivosti

Podnosilac prijave koji ispunjava bilo koji od sljedećih kriterijuma NE može se prijaviti niti biti finansiran:

- Podnosilac prijave koji je prikupio 25.000 EUR ili više od Fonda;
- Podnosilac prijave koji je prikupio 50.000 eura ili više od privatnih investitora;
- Podnosilac prijave koji je imao 100.000 EUR ili više prihoda u bilo kojoj godini od trenutka osnivanja;
- Podnosilac prijave je u djelimičnom ili potpunom vlasništvu drugog privatnog ili javnog (državnog) preduzeća ili subjekta;
- Bilo koji od osnivača ili predloženih članova tima je većinski vlasnik ili ima kontrolu nad drugim malim, srednjim ili velikim preduzećem u Crnoj Gori ili inostranstvu⁴, sa izuzetkom privatne mikro kompanije;

¹Koje su mikro kompanije u skladu sa definicijom u Aneksu 1 Uredbe GBER - https://azzk.me/wp-content/uploads/2022/11/Prilog_7A.pdf, strana 70.

²U skladu sa važećim crnogorskim Zakonom o privrednim društvima

³<https://www.gov.me/dokumenta/18205a91-1afc-4eb7-a5cb-8ad5bd0b7712>

⁴Kontrola podrazumijeva pravo ili mogućnost jedne osobe/subjekta, bilo samostalno ili u saradnji s drugim osobama/subjektima, da ima kontrolni uticaj na poslovanje drugog subjekta putem udjela u kapitalu, ugovora ili prava

- Bilo koji od osnivača ili predloženih članova tima koji u trenutku podnošenja prijave za ovaj program ima/imaju 50% ili više vlasništva u kompaniji koja realizuje projekat finansiran u okviru nekog od programa Fonda (osim Vaučera za inovacije).

Dozvoljeno je ponovno podnošenje izmijenjenih i poboljšanih prijava koje su ranije razmatrane za evaluaciju i odbijene u okviru ovog Programa. Međutim, suštinski ista prijava može ponovo podnijeti samo jednom (više detalja u dokumentu Program za ranu fazu razvoja startupova („Program Manual“).

III IZNOS FINANSIRANJA

Za sufinansiranje inovativnih projekata (u daljem tekstu: projekti) po ovom Javnom pozivu, Fond je izdvojio budžet u ukupnom iznosu od 400.000 eura.

Finansiranje granta koje Fond može nekom dodijeliti ograničeno je na maksimalno 30.000 eura po projektu, a finansiranje Fonda može pokriti najviše 90% ukupnog budžeta projekta (bez troškova mentorskih usluga). Najmanje 10% od ukupnog budžeta projekta⁵ (bez troškova mentorskih usluga) korisnik treba obezbijediti iz bilo kojeg privatnog izvora kao novčani doprinos. Nefinansijska ulaganja neće biti prihvaćena.

Takođe, svaki korisnik će dobiti do 5.000 eura dodatnih sredstava koja će se izdvojiti za pokrivanje troškova usluga mentorske podrške. Mentorsku podršku korisnik plaća direktno mentoru iz posebne linije u budžetu projekta. Ova sredstva se ne mogu koristiti u druge svrhe.

De minimis propis o državnoj pomoći primjenjuje se na finansiranje koje korisnik dobije od Fonda kroz ovaj program. Obrazac izjave za pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) – biće potrebno dostaviti nakon odabira timova/preduzeća kao krajnjih korisnika Programa, prije potpisivanja ugovora o finansiranju. (Više informacija možete pronaći u Aneksu Programskog priručnika).

IV PRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Sljedeće kategorije troškova smatraju se prihvatljivim za finansiranje:

- Troškovi plata (plate/naknade za osoblje angažovano na projektu; može uključivati sve doprinose i poreze na dohodak za osoblje koje radi na projektu);
- Troškovi zakupa kancelarijskog prostora i osnovni troškovi poslovanja (knjigovodstvene usluge, pravne usluge i sl.);
- Troškovi opreme i sredstava potrebnih za razvoj (ne uključujući korišćenu ili polovnu opremu i sredstva);
- Troškovi eksternih usluga poslovnog razvoja ili usluge istraživanja i razvoja;

na imenovanje većine direktora ili članova Nadzornog odbora, u skladu s važećim Zakonom o privrednim društvima Crne Gore (Službeni list br. 65/20 od 03.07.2020).

⁵Na primjer, u slučaju da korisnik od Fonda traži maksimalan iznos od 30.000 eura, a ukupan budžet projekta (bez troškova mentorskih usluga) iznosi 33.333 eura, potrebno obavezno sufinansiranje od 10% iznosiće 3.333 eura. Nasuprot tome, ako je ukupan budžet projekta koji je predložio korisnik 35.000 eura, Fond će moći dati najviše 30.000 eura, dok će korisnik morati osigurati preostalih 5.000 eura.

- PDV na prihvatljive troškove, za koje podnosilac ne može tražiti njegov povraćaj. Prije potpisivanja ugovora, Fond će od izabranih startapova tražiti da dostave PDV izjavu (Izjava o statusu u pogledu (ne)povrativosti poreza na dodatu vrijednost).

V NEPRIHVATLJIVI TROŠKOVI

Sljedeći troškovi i aktivnosti nisu prihvatljivi:

- Svi troškovi nastali prije datuma potpisivanja ugovora;
- Dugovi i troškovi otplate duga (kamate);
- Naknada za gubitke, dugove ili potencijalne buduće obaveze;
- Troškovi koje je podnosilac prijavio i financirani su u okviru druge akcije ili programa koji dobije sredstva iz drugih javnih izvora financiranja;
- Kupovina zemljišta ili zgrada, uključujući renoviranje;
- Kupovina vozila i lizing;
- Troškovi sudskih i vansudskih sporova;
- Troškovi otvaranja, zatvaranja i vođenja računa;
- Gubici od razmjena valuta, naknade i kazni;
- Krediti trećim licima;
- Nefinancijska ulaganja;
- Troškovi reprezentacije;
- Troškovi zapošljavanja, preseljenja ili pretplate;
- Nabavka korišćene ili obnovljene robe;
- Troškovi održavanja patenata koji nisu proizašli iz projekta;
- Svi ostali troškovi koji nisu navedeni u kategoriji prihvatljivih troškova.

VI TRAJANJE PROGRAMA

Korisnici su dužni da implementaciju svojih projektnih aktivnosti završe u roku od 6 mjeseci. U slučaju značajnog odstupanja od prvobitne ideje ili nepredviđenih događaja koje bi Fond mogao smatrati višom silom, implementacija se može produžiti na period do 3 mjeseca kao produženje bez dodatnih troškova. Produženje mora biti formalno zatraženo i obrazloženo od strane korisnika prije isteka ugovorenog roka prvobitnog projekta i ovaj zahtjev mora biti formalno odobren od strane Fonda.

VII SADRŽAJ PROJEKTNE PRIJAVE

Kompletna prijavna dokumentacija sastoji se od sljedeća dva dokumenta:

- **Potpisana izjava podnosioca prijave** (i pečatirana u slučaju da je preduzeće Podnosilac prijave);
- **Prijavni obrazac** („*Application Form*“) koji je potrebno popuniti i dostaviti u PDF formatu. Ovaj obrazac sadrži:
 - Detalje o identifikovanom problemu na tržištu, predloženom rješenju i njegovim potencijalnim oblastima upotrebe;

- Kratke biografije suosnivača i ključnog osoblja koje će biti angažovano na projektu (maksimalno 5 osoba);
- Pojednostavljeni budžet;
- Video snimak u maksimalnom trajanju od 3 minuta, koji predstavlja kratku prezentaciju („elevator pitch“) koncepta proizvoda/usluge i članova tima. Ova video prezentacija ne treba da sadrži samo skice i numeričke indikatore. Treba da opiše način na koji je problem identifikovan, ideju koja stoji iza proizvoda/usluge/tehnologije i objašnjenje zašto bi rješenje bilo adekvatno za širi krug korisnika. Ovaj video snimak mora biti snimljen na engleskom jeziku i u prijavnom obrascu mora biti naveden link do videa (može se koristiti Vimeo, YouTube ili slično). Podnosilac prijave snosi punu odgovornost za kvalitet videa i njegovu dostupnost evauatorima.

Zbog međunarodnog procesa evaluacije, podnešena prijava mora biti na engleskom jeziku.

Fond će svim zainteresovanim licima pružati savjetodavnu podršku putem e-maila, telefona, putem često postavljanih pitanja, informativnih sesija i/ili online otvorenih vrata u vezi sa administrativnim aspektima pripreme prijava.

VIII PROCES EVALUACIJE I ODLUKA O FINANSIRANJU

Fond koristi profesionalnu ekspertsku Komisiju (EK) sastavljenu od eksternih stručnjaka i profesionalaca za investicije s bogatom međunarodnom ekspertizom u radu sa startapovima u nizu različitih industrija kako bi odabrali aplikacije koje su najperspektivnije. Sljedeća poglavlja opisuju sve korake procesa evaluacije.

Procjena prihvatljivosti projektnih prijava u odnosu na administrativne kriterijume i prva provjera prijava

Sve pristigle prijave će biti podvrgnute administrativnoj provjeri i provjeri prihvatljivosti koju će sprovesti menadžeri Fonda ili druga lica zaposlena u Fondu, koja odredi izvršni direktor. Prijava mora biti u skladu sa pravilima opisanim u Javnom pozivu i Priručniku, kako bi bila uzeta u obzir za dalju evaluaciju, mora biti blagovremeno dostavljena na odgovarajućim obrascima, dok podnosilac prijave mora ispuniti sve zahtjeve opisane u sekciji „Kriterijumi prihvatljivosti“. Tokom ove faze evaluacije, od podnosioca prijave se može tražiti da dostavi dodatne informacije neophodne kako bi Fond utvrdio ispunjenost određenih uslova prihvatljivosti.

U cilju odabira najboljih projektnih prijedloga, menadžeri Fonda će sprovesti prvi skrining svih prijava koji ispunjavaju uslove. Tokom ovog koraka, menadžeri programa će procijeniti da li je sadržaj aplikacije zadovoljavajući i da li daje dovoljno informacija u vezi sa utvrđenim kriterijumima evaluacije (posebno u vezi s objašnjenjem proizvoda/usluge/tehnologije, njegove konkurentske prednosti ili identifikovanog tržišnog potencijala koji projektni prijedlog mora detaljno opisati).

Podnosioci prijava koji nijesu ispunili uslove administrativne provjere i prve faze skrininga biće obaviješteni putem e-maila/portala, nakon što Fond završi ocjenu svih dostavljenih prijava.

Kontrolna lista administrativne provjere i provjere prihvatljivosti sastavni je dio prijavnog obrasca za ovaj program.

Navedena procedura se striktno primjenjuje i svaka projektna prijava koja ne ispunjava sve ove kriterijume i preduslove navedene u Programu neće biti uključena u dalju proceduru.

Faza pred-selekcije (prva faza evaluacije)

Prijave koje prođu administrativnu provjeru i provjeru prihvatljivosti i prvu provjeru će se kvalifikovati za narednu fazu evaluacije koju provodi Ekspertska Komisija (EK). EK će ocijeniti sve prijave na osnovu sadržaja navedenog u prijavnom obrascu na osnovu sljedeća 3 kriterijuma evaluacije:

- 1. Inovativnost i konkurentska prednost predloženog rješenja (max 5 bodova)**
- 2. Tržišni potencijal (max 5 bodova)**
- 3. Kompetentnost tima (max 5 bodova)**

Kao rezultat faze pred-selekcije (prva faza evaluacije), prijave koje dobiju najmanje 3 ili više od 5 (prosječan rezultat od 3 kriterijuma) biće kvalifikovani za finalnu fazu evaluacije (završna faza evaluacije).

Na kraju faze pred-selekcije, svi kandidati će biti obaviješteni o ishodu putem email-a/portala. Kandidati koji dobiju manje od 3 i stoga ne uđu u završnu fazu selekcije, dobiće pisane komentare EK na svoje projektne prijedloge u skladu sa kriterijumima evaluacije.

Faza konačnog izbora (Završna faza evaluacije)

U završnoj fazi evaluacije, svi prethodno odabrani Podnosioci prijave će morati da dostave svoje projektne prezentacije (pitch deck) Fondu, a zatim svoje projekte prezentiraju Ekspertskoj Komisiji Fonda. Format ovog pitch događaja zasniva se na sesiji u trajanju od 15 minuta po svakom podnosiocu prijave, tokom koje oni predstavljaju svoje projekte i učestvuju u sesiji pitanja i odgovora sa EK.

Na osnovu rezultata prezentacije i ukupne evaluacije projekata, Ekspertska Komisija će ocijeniti sve prethodno odabrane prijave i dati konačnu preporuku za odluku o finansiranju, za one prijave koje osvoje minimalno 3,5 od 5.

Procjena uticaja na životnu sredinu i socijalna pitanja

Uzimajući u obzir prirodu aktivnosti predviđenih Programom podrške ranoj fazi razvoja startupova, koje se prvenstveno odnose na validaciju poslovnih ideja, razvoj prvog prototipa ili minimalno održivog proizvoda (MVP), istraživanje tržišta i uspostavljanje poslovnog modela, a koje ne uključuju fizičke intervencije u životnu sredinu niti proizvodne procese sa potencijalno štetnim uticajima, prijavljene aktivnosti se ne smatraju značajnim izvorom rizika po životnu sredinu i društvo. Sve prijave koje budu razmatrane za podršku biće predmet pregleda od strane Fonda koji će utvrditi da li se predložene aktivnosti nalaze na Listi zabrana. Prijave koje uključuju aktivnosti sa Liste zabrana biće isključene iz daljeg razmatranja.

Konačna odluka o finansiranju

Na osnovu konačnih ocjena svih projektnih prijedloga formira se rang lista. Konačnu odluku o finansiranju Fond donosi na osnovu dobijene rang liste i raspoloživog budžeta za ovaj Javni poziv. Menadžeri Fonda će kontaktirati lidere timova najbolje rangiranih prijava i sprovesti pregovore u cilju definisanja uslova za realizaciju projekata. Nakon završenih pregovora, šalju se odluke o

prihvatanju ili odbijanju projekata. Sve odluke Fonda su konačne i ne mogu se naknadno ispravljati, osim u slučaju administrativne greške.

Svi podnosioci projekata koji su učestvovali u završnoj fazi procesa evaluacije biće obaviješteni o ishodu putem portala i dobiće pisane komentare EK. Spisak projekata odabranih za sufinansiranje biće objavljen na web stranici Fonda.

IX UGOVARANJE I POTPISIVANJE UGOVORA O FINANSIRANJU

Nakon obavještenja Fonda da je njihov projektni prijedlog odobren za finansiranje, podnosiocu prijave će biti ponuđeno da potpiše ugovor o finansiranju sa Fondom.

Korisnici koji su se prijavili kao timovi dužni su da osnuju privredno društvo uzimajući u obzir sve zahtjeve navedene u sekciji Kriterijumi prihvatljivosti.

Prije potpisivanja ugovora o finansiranju, Korisnik Programa mora Fondu dostaviti sljedeće dokumente:

- Dokaz da je korisnik upisan u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore (CRPS);
- Podaci o bankovnom računu na koji će biti uplaćivana sredstva;
- Ostala dokumenta koja Fond može zatražiti (obrazac izjave o pomoći male vrijednosti “de minimis”, Izjava o (ne) povrativosti PDV-a, Izjava o povezanim licima, dokaz da su sve obaveze redovnog plaćanja poreza i doprinosa ispunjene, da preduzeće nije u predstečajnom, stečajnom, likvidacionom postupku, da je obustavilo redovnu poslovnu aktivnost i sl. u skladu sa nacionalnim propisima i sl.);

Fond će dodijeliti po jednog mentora sa liste mentora svakom korisniku nakon sesije povezivanja. Sastanci se organizuju nakon što Fond obavijesti korisnike da su njihovi projekti odobreni za finansiranje. Detalji o saradnji sa mentorom objašnjeni su u Programskom priručniku.

Nakon potpisivanja Ugovora o finansiranju, korisnik programa će započeti implementaciju projekta.

X ROK ZA PRIJAVU

Prijave na Javni poziv podnose se putem portala Fonda <https://programifonda.me> od **23. aprila 2025. godine**, a najkasnije do **03. juna 2025. godine (do 15:00 časova)**.

XI NAČIN PODNOŠENJA PRIJAVE

Da bi se prijavio na Javni poziv, podnosilac prijave se mora prvo registrovati na portal Fonda putem linka www.programifonda.me. Zahtjev za registraciju naloga se automatski odobrava, nakon čega Podnosilac zahtjeva putem email-a dobija potrebne akreditive. Nakon registracije, podnosilac prijave može podnijeti svoju prijavu direktno na portalu.

Prijava projekta u svojstvu tima podnosi se putem portala kroz kreiranje zahtjeva kao fizičko lice (upisivanjem JMB u polje za podnosioca prijave)., dok se za već osnovana preduzeća kreira zahtjev za pravno lice (upisivanjem PIB u polje za podnosioca prijave).

Nakon dodavanja potrebne dokumentacije, prijava se podnosi klikom na dugme "Pošalji zahtjev". Podnosilac prijave će automatski dobiti e-mail obavještenje o uspješnom podnošenju zahtjeva.

KONTAKT

E-mail: startap@fondzainovacije.me

Telefon: 020 653 891